

RRP arviointi

Alustavia tuloksia ja johtopäätöksiä 1.arviointikierrokselta

Nella Savolainen, erityisasiantuntija

8.9.2023

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Esityksen sisältö

- Ohjelman arviointi: tausta
- Investointikohtaiset tavoitteet ja alustavia tuloksia arvioinnista
- Huom! Ns. EU:n yhteiset indikaattorit on raportoitu STM:lle erikseen 21.8.

Ohjelman arviointi: tausta

- THL seuraa ja arvioi ohjelman tavoitteiden toteutumista sekä kehitystä yhteisissä indikaattoreissa tilastotietojen ja kyselyjen avulla.
- Kansallisilla mittareilla (lähteenä THL:n kansalliset kyselytiedot ja rekisteriaineisto) THL **seuraa hankealueilla muutosta** suhteessa ohjelman tavoitteisiin.
- THL lähettää alueellisille hankeorganisaatioille investointikohtaisia kyselyitä, joilla tuetaan kansallisiin mittareihin liittyviä puutteita ja seurataan yhteisiä indikaattoreita. Kyselyt lähetetään hyvinvointialueiden hankepäälliköille ja kirjaamoihin. Hankepäällikkö on vastuussa siitä, että kyselyihin vastataan ajallaan.
- THL tekee ohjelman seuranta ja arviointia puolen vuoden välein vuosina 2023 - 2026.
- Kerättävän aineiston perusteella tehdään tulkintoja siitä, miten tavoitteisiin edetään. Aineistosta syntyy yhteenvetoja.
- THL raportoi säännöllisesti arviointitiedon STM:lle, joka raportoi eteenpäin EU:lle.
- **Ensimmäiset RRP arviointikyselyt olivat alueilla vastattavana 16.6-10.8.2023. Kaikilta alueilta saatiin vastaukset.**

Investointi 1

- Osana sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen valmistelua edistetään **peruspalveluiden hoitotakuun toteutumista** (mukaan lukien mielenterveyspalvelut) sekä puretaan koronavirustilanteen aiheuttamaa sosiaali- ja terveydenhuollon **hoito-, kuntoutus- ja palveluvelkaa**.
- Tavoite: 7 vuorokauden hoitoonpääsyn määräaika kiireettömissä hoidon käynneissä toteutuu 80%:sti.

Hoitoon pääsy hoidon tarpeen arviosta käyntiin:

- Viimeisimmän raportointikuukauden lukemat sekä koko vuoden lukema kansallisesti ja edellisen kolmen kuukauden keskiarvo: Hoitoonpääsytiedot hoidon tarpeen arvioinnista käyntiin
- kaikki palvelutuottajat, **kaikki ammatit**, kaikki palvelumuodot, **kaikki yhteystavat** :
 - Koko maan tasolla **74%/79%** käynneistä toteutui tavoiteajassa. (Vuosi 2023 versus heinäkuu 2023)
 - touko-kesä-heinä keskiarvo **73%**)
- kaikki palvelutuottajat, **kaikki ammatit**, kaikki palvelumuodot, **fyysiset asioinnit**:
 - Koko maan tasolla **64%/69%** käynneistä toteutui tavoiteajassa. (Vuosi 2023 versus heinäkuu 2023)
- kaikki palvelutuottajat, **lääkärit**, kaikki palvelumuodot, **kaikki yhteystavat**:
 - Koko maan tasolla **50% /57%** käynneistä toteutui tavoiteajassa. (Vuosi 2023 versus heinäkuu 2023)
- kaikki palvelutuottajat, **lääkärit**, kaikki palvelumuodot, **fyysiset asioinnit**:
 - Koko maan tasolla **46%/53%** käynneistä toteutui tavoiteajassa. (Vuosi 2023 versus heinäkuu 2023)

Huomio: valtakunnalliset tuottajat sisältää: YTHS, vankeinhoito ja puolustusvoimat. Ainakin YTHS:n osalta kesän aikana on ollut haasteita tietojen toimituksessa.

Lähde [Avohilmo: Hoitoonpääsy perusterveydenhuollossa hoidon tarpeen arvioinnista toteutuneeseen käyntiin - THL kuutio- ja tiivistekäyttöliittymä](#)

Arviointikyselyn tuloksia: sosiaalihuollon kehittyminen

Miten sosiaalihuollon toimintamallit kehittyvät?

- Hankkeissa on syksyn 2023 kyselyn mukaan valmistunut ja kuvattu Innokylään yhteensä 18 sosiaalihuollon toimintamallia

Miten sosiaalihuollon kehittämisessä on onnistuttu?

- Sosiaalipalvelujen kehittäminen on käynnistynyt alueilla ja eteneminen hankesuunnitelmien mukaisesti vaihtelee. Sosiaalipalvelujen saatavuus ei ole vielä kaikilla alueilla parantunut kyselyyn vastanneiden mukaan.

Miten monialaisten palvelujen kehittäminen heikossa ja haavoittuvassa asemassa oleville on onnistunut?

- Kyselyvastausten mukaan hankkeissa on kehitteillä yhteensä 80 palvelukokonaisuutta tai ketjua
- Kaikki hyvinvointialueet olivat kyselyssä nimenneet vähintään kaksi asiakasryhmää, joilla palvelukokonaisuutta tai -ketjua on tarkoitus kehittää

Investointi 2

- Investoinnin kansallinen tavoite: *Edistetään hoitotakuun toteutumista vahvistamalla ennaltaehkäisyä ja ongelmien varhaista tunnistamista.*
- EU:lle ilmoitetut tavoitteet:
Välitavoite: Tuotetaan monialaisen palvelukonseptin kuvaus (kvartaali 2/ 2023 mennessä).
- **Tavoite:** *Osana sosiaali- ja terveydenhuollon uudistusta kehitetään ja otetaan käyttöön monialaisten palvelujen (mukaan lukien sosiaali- ja terveydenhuoltopalvelut sekä kulttuuri-, liikunta - ja luontoon liittyvät palvelut) integroidut toimintamallit ja digitaaliset palvelutarjottimet 22 hyvinvointialueella (kvartaali 4 / 2024 mennessä).*
- **Missä mennään?**
 - Välitavoite saavutettu: hytepalvelukonsepti julkaistu ([linkki](#))
 - Kyselyn päätuloksia: Kehittämistyö on alkanut kaikilla alueilla ja mukana on monipuolisesti toimijoita luonto-, liikunta- ja kulttuurin alueilta. Asiakas- ja palveluohjaus hyte-palveluihin ei ole vielä systemaattista. Digitaalisten palvelutarjottimien kehittäminen on käynnistynyt kaikilla alueilla. Hyte-lähetettä kehitetään lähtes kaikilla alueilla. Palvelutietovarannossa lähtötilanne yli 4600 palvelukuvausta, jotka sopivat hytepalvelukonseptin minimikriteereihin.
 - Huomioita: Kansallinen projekti ohjaa nyt alueita kuvamaan asiakasohjauksen monialaisten palvelujen integroidun toimintamallin Innokylään. Miten käyttöönotto todennetaan?

Investointi 3

- Investoinnin 3 kansallinen indikaattoritieto
 - Tavoite: *Päivitetty reaaliaikainen valtakunnallinen hoitotakuun seurantajärjestelmä perusterveydenhuoltorekisterin kautta otetaan käyttöön kaikissa terveyskeskuksissa Q4/2025 mennessä. Vuonna 2020 tämä oli mahdollista 90 prosentissa terveyskeskuksista.*
 - Raportointitaajuus: Indikaattoriin liittyvä kattavuuspäivitys on kerran vuodessa kyseisen maaliskuun tilanteesta perusterveydenhuollon hoitoonpääsyn tilastoraportin laatuselosteeseen. Raportti julkaistaan Julkariin, josta tiedot ovat saatavissa. THL on tuottanut STM:lle tiedot kevään 2020 ja 2022 tilanteista tilastoraportin mukaisilla tiedoilla.
- Maaliskuussa 2023 Avohilmasta saatujen perusterveydenhuollon hoitoonpääsytietojen kattavuus hyvinvointialueilta oli 91 prosenttia. Hoitoonpääsytietoja puuttui kahdelta hyvinvointialueelta (kokonaismäärä 22).¹
- **Väliaikatieo: Heinäkuussa 2023 hoitoonpääsytietojen kattavuus oli 95,5 prosenttia, eli hoitoonpääsytietoja puuttui yhdeltä hyvinvointialueelta.**²

¹ Tilastoraportti, THL: [Hoitoonpääsy perusterveydenhuollossa keväällä 2023](#)

² Hoitoonpääsyn tietokantaraportit: [Hoitoonpääsy perusterveydenhuollossa hoidon tarpeen arvioinnista toteutuneeseen käyntiin](#) ja [Hoitoonpääsy suun terveydenhuollossa hoidon tarpeen arvioinnista toteutuneeseen käyntiin](#)

Arviointikyselyn tuloksista Investoinnin 3 osalta

- Arvioinnissa tarkasteltiin sähköisen kyselyn avulla Investoinnin 3 toimenpiteiden tilannetta (1) kirjaamisen, (2) rakenteellisen sosiaalityön raportoinnin sekä (3) vaikuttavuuspilottien osalta
- Investoinnin 3 osalta hyvinvointialueille on myönnetty rahoitusta vasta vuoden 2023 alusta (2023-2025), joten kehittämistyö on monelta osin alkuvaiheessaan
- Vastauksissa näkyy hyvinvointialueiden organisaatioiden alkuvaihe ja rakenteiden keskeneräisyys. Kehittämistyötä on kuitenkin viety eteenpäin ja toimenpiteissä on huomioitu aiemmat hyvät käytännöt erityisesti kirjaamisen kehittämisen osalta
- Alueilta on osallistuttu kansalliseen verkostoyhteistyöhön ja kansallisen yhteistyön tärkeys on tunnustettu.

Arviointikyselyn tuloksista Investoinnin 3 osalta

Arvioinnin tulokset suhteessa Hankeoppaassa* kuvattuihin tavoitteisiin

1. Hyvinvointialueilla on otettu käyttöön kansallisia kirjaamisen ohjeita.

- Vastausten perusteella alueilla **on otettu** sekä sosiaalihuollon että terveydenhuollon osalta kansallisia ohjeita **käyttöön osittain** (73% alueista)

2. Yhteistyössä THL, hankealueet ja rakenteellisen sosiaalityön kansallinen verkosto kehittävät **rakenteellisen sosiaalityön** kansallisen tietotuotannon mallin ja hyvinvointialueen rakenteellisen sosiaalityön toteutussuunnitelman mallipohjan. **Hyvinvointialueet laativat toteutussuunnitelman** omalla hyvinvointialueellaan. Alueelliseen toteutussuunnitelmaan tulee sisällyttää kansallisen rakenteellisen sosiaalityön tietotuotannon mallin toimeenpanon suunnitelma koko hyvinvointialueella.

- Työ rakenteellisen sosiaalityön raportoinnin kehittämiseksi on hyvinvointialueilla vielä alkuvaiheessaan, mutta **suurimmalla osalla hyvinvointialueita on aloitettu** toteutussuunnitelman laatiminen (68% alueista)

3. Vaikuttavuusperusteista ohjausta ja tiedolla johtamista on pilotoitu osana kansallista verkostoyhteistyötä

- Kaikki pilotointiin rahoitusta saaneet ovat osallistuneet kansalliseen verkostotyöhön, lisäksi kaksi aluetta osallistuu, vaikkei ole saanut rahoitusta. Pilotointi sekä sen johtaminen on monella alueella **joko alkukartoitus-, suunnittelu- tai käynnistysvaiheessa.**

*kohdan 2. osalta tavoitetta on tarkennettu Hankeoppaan julkaisemisen jälkeen

Investointi 4:

Otetaan käyttöön hoitotakuuta edistävät palvelumuotoillut digitaaliset innovaatiot

1. Tavoitteet

Kokonaisuuteen kuuluu erikseen määriteltyjen digitaalisten toimintamallien käyttöönottoa ja jalkauttamista sekä kansalaisten digitaalisia palveluita, ammattilaisten digitaalisia järjestelmiä, johtamisen ratkaisuja ja uusia digitaalisia innovaatioita.

- Kasvatetaan sähköisten asiointien osuutta sotepalveluissa (35%).
- Seurataan RRP –tuella kehitettyjen palvelujen asiakasmääriä.

2. Arviointikysymykset:

Kuinka kattavasti sähköisin välinein tuotetut etäpalvelut toteutuvat alueellanne?

Miten uusien sähköisten palvelujen asiakasmäärät kehittyvät?

3. Onnistumisen kriteerit

35 % kontakteista hoidetaan etänä sähköisin välinein 4/2025 mennessä (Terve Suomi tiedonkeruu)

Seuranta voidaan toteuttaa myös kokonaan Avohilmosta (selvittelyssä STM-THL). Muutosehdotus EU:lle tarvitaan.

Asiakasmäärille ei ole asetettu tavoitetasoa, vaan määrien kehittymistä seurataan puolivuositain (ns. EU:n yhteinen seurantaindikaattori).

Asioinut digitaalisesti sosiaali- tai terveydenhuollon ammattilaisen kanssa, (%) palveluja käyttäneistä

Alue	Sukupuoli	2020	2022
Koko maa	yhteensä	25,8	36,5
Ahvenanmaa			13,7
Etelä-Karjalan hyvinvointialue		22,7	33,3
Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue		13,7	24,1
Etelä-Savon hyvinvointialue		13,0	26,0
Helsingin kaupunki		42,6	51,2
Itä-Uudenmaan hyvinvointialue		19,8	36,3
Kainuun hyvinvointialue		24,8	37,2
Kanta-Hämeen hyvinvointialue		22,2	32,8
Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue		17,3	27,0
Keski-Suomen hyvinvointialue		19,1	33,6
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue		26,6	44,3
Kymenlaakson hyvinvointialue		18,4	28,3
Lapin hyvinvointialue		27,3	36,2
Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue		33,4	40,9
Pirkanmaan hyvinvointialue		24,1	36,1
Pohjanmaan hyvinvointialue		17,5	24,6
Pohjois-Karjalan hyvinvointialue		18,4	27,8
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue		28,3	39,7
Pohjois-Savon hyvinvointialue		22,1	30,3
Päijät-Hämeen hyvinvointialue		22,5	33,8
Satakunnan hyvinvointialue		17,6	27,6
Vantaan ja Keravan hyvinvointialue		34,2	48,7
Varsinais-Suomen hyvinvointialue		23,0	31,8

**Koko maa:
36,5%**

**Alueellista
vaihtelua on
paljon**

Lähde: [Sotkanet indikaattori 5548](#)
TerveSuomi-kysely

Pilari 3 / IPS

Tavoitteet:

- Investoinnin EU:lle ilmoitettu, kansallinen tavoite:
- IPS-Sijoita ja valmenna kehittämishanke on laajennettu kuudelle uudelle alueelle (kvartaali 4/2023 mennessä)

Välitavoite:

- IPS- Sijoita ja Valmenna -kehittämishankkeen projektit ovat edistäneet mallin toimeenpanoa ja tehneet ensimmäiset alueelliset kuvauksensa toimintamallin käyttöönotosta Innokylään (Kvartaali 4/2023 mennessä).

Tilanne:

Kaikki uudet alueet ovat käynnistäneet toimintansa. (Kainuu, Pohjois-Savo, Keski-Suomi, Keski-Pohjanmaa, Pohjanmaa, Varsinais-Suomi) (lähde: IPS määräaikaissiseuranta).

Toimintamallikuvauksia syntyy tänne: <https://innokyla.fi/fi/kokonaisuus/ips-sijoita-ja-valmenna-kehittamishanke>

Pilari 3 / Työkykyohjelma

Tavoitteet:

- Investoinnin EU:lle ilmoitettu, kansallinen tavoite:
- Työkykyohjelman toimenpiteitä laajennetaan viidelle uudelle alueelle (kvartaali 4/2024 mennessä). Uudet alueet: Pohjois-Pohjanmaa, Varsinais-Suomi, Satakunta, Pohjanmaa, Pohjois-Savo ja Päijät-Häme.
- Välitavoite: Työkykyohjelman hankkeiden ensimmäiset versiot toimintamalleista on laadittu kvartaali 4/2023 mennessä uusilla alueilla.

Tilanne:

- Hankkeet käynnistyneet ja rekrytoinnit edenneet kesän aikana. Kaikissa hankkeissa nyt projektipäällikkö. Asiakastyö on käynnistynyt vain Päijät-Hämeessä.
- **Webropol-kyselyn vastausten perusteella:** Hankkeet kartoittavat alueidensa tilannetta, ja aloittavat palvelukokonaisuuksien kuvaamisen ja tiimien toiminnan sekä toimintamallien kuvaukset. Toimintamallikuvaukset tehdään Innokylään syyskuun loppuun mennessä. Yhteistyökumppaneiden kanssa on menossa käytännön keskustelut tiimien käynnistymiseksi, toimijoita kootaan yhteen. Hankkeet ovat järjestäneet infotilaisuuksia yhteistyökumppaneille toiminnastaan. Työkyvyn tuen tiimien asiakastyö alkaa syksyllä.
- Laatuperusteisen työhönvalmennuksen osalta työhönvalmentajien rekrytointeja on tehty/rekrytoinnit ovat käynnissä, suunnittelutyö on meneillään. Pilotointi alkaa syksyllä.
- Innokylässä olevat hyvinvointialueiden alisivut, linkki pääsivulla: <https://innokyla.fi/fi/kokonaisuus/kansallinen-suomen-kestavan-kasvun-ohjelma>

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus: Kehitettävät toimet on arvioitu sukupuolten ja ihmisryhmien kannalta

	Etelä-Karjala	Etelä-Pohjanmaa	Etelä-Savo	Helsinki	Itä-Uusimaa	Kainuu	Kanta-Häme	Keski-Pohjanmaa	Keski-Suomi	Keski-Uusimaa	Kymenlaakso	Lappi	Länsi-Uusimaa	Pirkanmaa	Pohjanmaa	Pohjois-Karjala	Pohjois-Pohjanmaa	Pohjois-Savo	Päijät-Häme	Satakunta	Vantaa ja Kerava	Varsinais-Suomi
Investointi 1	Orange	Green	Orange	Orange	Orange	Orange	Orange	Orange	Green	Orange	Green	Red	Orange	Orange	Orange	Green	Red	Orange	Red	Orange	Green	Orange
Investointi 2	Orange	Orange	Red	Orange	White	Red	Green	Orange	Green	Yellow	Green	Orange	Red	Red	Yellow	Green	Orange	Orange	Red	Yellow	Red	Yellow
Investointi 3	Orange	Orange	Orange	Orange	Orange	Green	Yellow	Red	Green	Orange	Green	Red	Orange	Orange	White	Orange	Orange	Orange	Red	Green	Orange	Orange
Investointi 4	White	Orange	White	Green	Orange	White	White	White	Green	Yellow	Green	White	White	Orange	White	White	Orange	White	Red	White	White	White
P3, Työkykyohjelma	White	White	White	White	White	White	White	White	White	White	White	White	White	White	Green	White	Green	Yellow	Red	Green	White	Orange
P3, IPS-kehittämishanke	White	White	White	White	White	Green	White	Green	Green	White	White	White	White	White	Green	White	White	Orange	White	White	White	Orange

Kiitos!

Kattavampi esitys toimitetaan STM:n Tiimeriin 15.9 mennessä

Nella Savolainen, erityisasiantuntija

8.9.2023

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos